

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem Sancti Thomæ Tomvs ...

Complectens ad viginti sex Quæstiones priores, centum & septem
Disputationes in Capita diuisas

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1621

Opinio Scoti cap. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80983](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80983)

tatem ex se liberam manere, si prima causa neces-
sario operaretur. Præterea ex Scoti positione se-
quitur, totam libertatem nostrarum operatio-
num non in nostram voluntatem creatam, sed in
primam causam reduci, ideoque actus nostros
nunc liberos esse, non quia eliciuntur à nostra
voluntate libera, sed quia à Deo libere proced-
unt, ac proinde eos non esse in nostra, sed in
Dei libertate: quod est absurdum. Nam si voluntas
nostra eatenus libere à Deo mouetur, sicut bacu-
lus, efficitur, nullam ex se libertatem, & dominiū
suarum operationum habere. Deinde, si prius na-
tura producit actus voluntatis à Deo, quam à
voluntate nostra eo quod Deus sit prima causa, se-
quitur, nunc etiam deo libere operante nullam
esse operationem liberam nostræ voluntati. Si en-
im prius à deo producit, eo quod sit prima
causa, nostra voluntas non poterit illam impe-
dire, ideoque superiori disput. cap. 7. sententiam
Alexandri, & Bonauenturæ vt vtiorem proba-
uimus, qui libertatem nostrarum operationum
in nostram voluntatem vt in propriam causam re-
ducunt.

CAPVT II.

Quid senserit Gabriel & Corduba.

Secunda sententia est Gabrieli in 1.28. q. 1. art. 1.
in secunda art. p. r. quam sequitur Antonius de Cor-
duba lib. 1. q. 55. dub. 4. censetque esse opinionem
Scoti. qui tria asserit: primum est, si vera esset sen-
tentia Duran. in 2. d. 1. q. 5. asserentis, Deum actū nō
concurrere cum secundis causis, & eas sinere, vt
operentur, etiam si prima causa necessario opera-
retur, voluntas nostra libera maneret, quod satis
perspicuum est. Secundo asserit cum Gabriele,
si prima causa necessario concurreret cum se-
cunda, ita quod neutra per se posset producere ef-
fectum, voluntas nostra libera maneret. Tertio,
vt que affirmat, si deus omnia extra se ita produ-
ceret, vt per se solus posset efficere, quidquid cum
secunda causa facit, id quod ipsi probabilius existi-
mant, prima causa necessario operante non
maneret in nostra voluntate libertas. Ex hac parte
putat Corduba se, & Gabrielem cum Scoto con-
uenire, eamque confirmat posteriori ratione
Scoti.

Cæterum hæc opinio à sententia Scoti differt:
Scotus enim censet nostram voluntatem, tunc et-
iam non fore liberam, quando cum prima opera-
retur sicut causa partialis: hæc autem opinio asse-
rit, tunc libere operaturam nostram voluntatem,
etiam necessario operante prima causa, quando
voluntas nostra esset causa partialis: tunc vero so-
lum libertate fore priuandam, quando solus deus
per se effectum operaretur. Nihilominus hæc
sententia mihi non probatur: primum quoniam
supponit, operationes vitales præsertim volunta-
tis à solo Deo posse produci, quod est absurdum,
vt 1.2. q. 2. art. 2. fusius ostendimus. Præterea, quia
hic agimus de libertate voluntatis in actibus ab
ea elicitis, vtrum Deo necessario operante volun-
tas ipsa necessario, an libere eos eliceret: nam de
actibus à solo Deo productis, nemo dubitare po-
test, non pendere ex libertate nostræ voluntatis,
cum ab illius efficacia nō procedant, Et quam-
uis Deus posset hos actus solus producere in vo-

luntate nostra: quia tamen posset etiam voluntas
ex se ipsa operari, iam relinqueretur ei libertas ad
operandum.

CAPVT III.

Vtior sententia Caietani, & Camerarij.

Mihi placet opinio Caietani locis cit. quam
amplectitur Bartholomæus Camerarius in Dia-
logo Catholico 2. part. cap. 3. qui absolute docent, et-
iam si prima causa necessario operaretur, nostram
voluntatem libere operaturam, si ex se, & ab in-
trinseco libera esset. Ex qua sententia recte colli-
gitur, propriam causam libertatis esse nostram
voluntatem, & ex decreto, aut modo operandi
Dei non vitari modum, quo ipsa libere operatur,
quæ quidem opinio hac facili ratione probatur,
& exponitur. Si Deo necessario operante voluntas
nostra non posset libere consentire, vno ex tribus
modis accideret: primo aut quia Deus esset ne-
cessario determinatus, vt eam sua vocatione præ-
ueniret, & hoc non sufficeret, vt voluntas neces-
sario veller, nisi talis esset cogitatio ex parte intel-
lectus, vt ea necessario voluntas nostra mouere-
tur. Hæc autem nulla alia esse potest, quam clara
visio Dei, quæ proponit summum bonum sub
omni ratione boni: cætera namque taliter obie-
ctum proponeret, vt non apparet sub omni ra-
tione boni, & ita non necessario moueret, vt disp.
97. cap. 4. notauit: vt autem hac visione Dei neces-
sario moueatur voluntas, non opus est Deum ne-
cessario operari, sed satis est, si voluntate & libere
talem visionem concedat.

Aut secundo necessario moueretur voluntas
nostra, quia Deus necessario deberet cum ea co-
operari, prout ipsa exigeret: & hoc modo non tol-
leret libertatem illius, eo quod iuxta id, quod volun-
tas postulare, cum ea concurreret, nec prius
quam illa operaretur, sed simul, vt ex præced. disp.
c. 7. & disp. 88. cap. 5. satis constat.

Aut denique tertio Deus tunc impediret no-
stram libertatem præsumendo opera nostra, &
consensum autē nostram liberam determinatio-
nem: at hoc facere non posset, si quidem neque
modo, cum libere operatur, sic potest actus no-
stros liberos prædestinare, vt præced. disp. cap. vlt.
dictum est: ergo nulla via nostra voluntas neces-
sitate pateretur, quæ libertatem eius auferret.
Supereff ergo, vt voluntas Dei, qua nobiscum li-
bere cooperatur, nihil omnino conferat, vt ope-
ratio nostra libera sit, sed tota ratio liberi, quæ in
nominatione extrinseca posita est, à nostra volun-
tate solum pendeat. Nam siue Deus libere, siue
necessario operaretur, eodem modo actio nostra
libera esset. Prima igitur, & sola ratio libertatis
actus nostri est creata voluntas.

Argumenta vero Scoti facile dissolui possunt.
Ad prius optime respondet Caietanus, propo-
sitionem illam, *Ea que mouent in quantum mouent, &c.*
esse veram, quando causa postulat ab alio moueri,
tanquam præciam formam, seu dispositionem,
qua ipsa moueat, vt apparet in exemplo baculi: at
nostra voluntas certe non eget hoc pacto motio-
ne Dei, vt ipsa operetur, & se moueat, sed motio-
nem Dei solum exposcit, vt adiutricem, & coope-
ratricem, quia ipsa sola operari non valet. Hoc au-
tem modo prima causa contemperatur secundæ,
& iuxta modum illius elicit operationem: tantum
abest,

Caietani.
Camerarij.

Probat
ratione.

Caiet.